

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet

Til
Miljødirektoratet

Vår ref: 3018

Vår dato: 01.06.2018

Behandling av klage på kvotevedtak Hardangervidda villreinområde

Saken gjelder:

Villreinnemnda har mottatt klage på vedtak om fastsetting av kvote for Hardangervidda villreinområde fra utmarkslag i Tinn, i brev datert 23.05.2018.

Klager:

Utmarkslag i Tinn kommune

Fakta:

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet vedtok i sak 2518, den 24.04.2016, kvote for Hardangervidda villreinområde for 2018. Vedtaket var som følger:

Villreinnemnda for Hardangerviddaområdet støtter Hardangervidda Villreinutvalg sin kvoteanbefaling for 2018, og vedtar dermed en kvote i Hardangervidda Villreinområde på:

- Totalt 1.500 dyr
 - 1.050 stk. frie dyr
 - 225 simle/ungdyr
 - 225 kalv

Vedtaket ble sendt ut på epost den 03.05.2018, og klagefrist satt til 24.04.2018.

Innhold i klagen:

Forslaget fra klagepart på fellingskvote på Hardangervidda for 2018 er 3000 dyr.

Begrunnelsen for klage på kvotevedtaket 2018 er som følger:

- Fellingsstatistikken fra 2010 til 2018 viser at det er felt en svært høy andel simler. Mest ekstremt i 2014 da det var felt 1267 simler av et totalt uttak på 2575 dyr (nær 50%). Over tid har simleuttaket i prosent vært markert høyere enn det som kan regnes som «vanlig» i andre villreinområder.

Adresse:
Sentrum 16
3630 Rødberg

E-post:
mh@noreuvdal.no

Telefon:
31024633

- Ved å felle for mange hunndyr endrer en produktiviteten raskt uten at en i starten trenger å se en stor nedgang i totalt dyreantall. En nedgang i stammestørrelse, slik det er rapportert etter minimumstillingen i 2018, kan i stor grad forklares som en effekt av uttaket av simler, særlig fra 2013 til 2016. Strukturteilingene viste ikke rak nedgang i simleandelen av stammen, og de svært høye simle/ungdyr-kvotene ble videreført.
- Basert på tilrådning fra villreinutvalget, legger villreinnemnda til grunn at tilveksten i villreinstammen på Hardangervidda i 2018 maksimalt kan være 1000 dyr, uten jakt og at maksimal kvote er 1000 dyr dersom det skal være netto tilvekst på 500 dyr. Etter vår vurdering bygger dette på en forutsetning om at ulike negative forhold verker i samme retning. Det er for eksempel lagt inn at 8,4% av stammen dør av naturlige årsaker i løpet av vinteren. Dette er et høyt tall og bygger ikke på faktiske observasjoner innsamlet i felt. Kalvetilveksten er satt til 1500 kalv før jakt. Kalvetilveksten vil øke når en reduserer uttaket av simler. Det er og lagt til grunn en høy fellingsprosent.
- Ved å normalisere bestandsstrukturen er det ikke urealistisk å ha et uttak nær 25% regnet i forhold til vinterstammen, dvs. felle oppimot 1750 dyr. Med en felling på 35% av tildelte fellingsløyver vil dette tilsvare en kvote på 5000 dyr ved en stamme på 7000 dyr.
- Ved å holde avskytinga av simler relativt lavt de neste 2-3 årene, er det sannsynlig at kalvetilveksten vil øke vesentlig og stammen vil ha betydelig netto tilvekst også med en kvote på 3000 dyr.
- Stammen er ikke på et dramatisk lavt nivå.
- Over tid bør målet for forvaltninga av reinstammen på Hardangervidda være å få en stabil bestand av simler, med god fordeling på årsklasser. Dette kan en aldri oppnå dersom en har store svingninger i simleavskytinga. Den eneste måten å tilnærme seg en jevn tilvekst av kalver er å ha et stabilt simlesegment både i tall og aldersfordeling.
- For å ta vare på jakttradisjonene er det viktig at særlig ungdom kan komme på jakt hvert år.
- Over lang tid har bestandsforvaltningen vært underlagt noe som kan kalles et flertallsstyre rundt Hardangervidda. Vi mener at tiden er inne for mer konsensusbasert villreinforvaltning.

Klager ønsker også at bestandsplanen for Hardangervidda villreinområde skal endres, da utviklingen av stammen er en helt annen enn det som var forutsatt da planen ble vedtatt.

Vurdering:

Det som er sentralt i en behandling av klage på kvote vedtak er om det i klagen kommer fram nye fakta opplysninger, som ikke er vurdert i saken tidligere

I mangel av minimumstillinger og usikkert resultat fra strukturteilingene har de siste års bestandsvurderinger i hovedsak basert seg på resultatene fra kalvetellingene. Tallene fra kalvetellingene har holdt bestandsanslaget oppe på et nivå som i stor grad ikke har samsvart med øvrige tegn som har tydet på en redusert bestandsstørrelse. I perioden 2012-2015 har trolig resultatene fra strukturteilingen vært noe misvisende, og ikke gitt et riktig bilde av strukturutviklingen. Det har enkelte år ikke vært god sammenheng mellom jaktuttak/forventet utvikling og simleandel funnet på teilingene. Strukturteilingen 2016 er vurdert å være svært

god, og antyder at simleandelen har vært lavere enn antatt, samtidig som uttaket av simler har vært relativt høyt.

Forventet kalvetilvekst i 2018 forventes å bli noe lavere enn de to foregående år, som følge av redusert bestandsstørrelse, samt at det erfaringsmessig sjelden blir svært god kalvetilvekst flere år på rad.

Saksbehandler ønsker å påpeke at fastsatt kvote for 2018 er i tråd med bestandsplan for Hardangervidda villreinområde 2017-2021. Bestandsplanen for Hardangervidda villreinområde ble godtatt i enstemmig vedtak i Villreinnemnda den 20.04.2017. Bestandsplanen har følgende målsetninger:

Hovedmål: - produsere 2.000 – 2.500 kalv årlig (målt ved kalvetelling)

Delmål: - simleandelen på 40% (målt ved strukturtelling)

- bestandsstørrelse maks 12.000 før kalving.

- holde en mest mulig stabil bestandsstørrelse over tid.

Fastsatt kvote legger opp til et moderat uttak av simler, for å øke bestandens produksjonsevne kommende år. Retningslinjene i bestandsplanen og det vurderte avviket mellom reell bestandssituasjon og vedtatte bestandsmål tilsier at det bør legges opp til en bestandsvekst høsten 2018.

Villreinutvalget sendte kvoteforslaget ut på høring før de sendte inn endelig forslag til kvote til villreinnemnda. 42 vald (tilsvarende 55 % av tellende areal) svarte på høringen:

- 70 % støttet kvoteforslaget
- 11 % ville ha lavere kvote
- 19 % ville ha høyere kvote

Villreinutvalget mener at villreinbestanden og villreinforvaltningen alltid vil være et ustabil system på grunn av årlige variasjoner og usikkerhet knyttet til kalvetilvekst, jaktuttak og stammestørrelse. Villreinutvalget mener derfor at forvaltningen må snu seg i takt med årlige variasjoner i netto tilvekst, og at forvaltningen i framtiden må godta et system med relativt store årlige variasjoner i kvotestørrelsen. Dette må sees på som et sunnhetstegn i forvaltningen og ikke et tegn på at forvaltningen er ute av kontroll. Et ustabil system krever fleksible forvaltningsopplegg.

Villreinnemnda støttet villreinutvalget sine vurderinger og godkjente villreinutvalgets kvoteforslag for 2018 i enstemmig vedtak. Villreinnemnda bemerker også at et stort flertall av valdene som har svart på utvalget sin høring støttet kvoteforslaget, og mener dette skal tillegges vekt ved endelig vedtak.

Forslag til vedtak:

Vedtaket i sak 2518 opprettholdes. Saken sendes Miljødirektoratet for endelig avgjørelse. Villreinnemnda imøteser at Miljødirektoratet behandler saken som en hastesak med tanke på avklaring omkring kvoten og frist for utsending av fellingstillatelse og kontroll kort for villreinjakta innen 15. 6. 2018.

Behandling i Villreinnemnda:

Ingen merknader til forslag til vedtak. Forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Vedtak i sak 2518 opprettholdes. Saken sendes Miljødirektoratet for endelig avgjørelse. Villreinnemnda imøteser at Miljødirektoratet behandler saken som en hastesak med tanke på avklaring omkring kvoten og frist for utsending av fellingstillatelse og kontroll kort for villreinjakta innen 15. 6. 2018.

Med hilsen

Endre Lægreid (s)
Leder

Martine Hamnes
Sekretær